

DİNLƏDİYİM KÖVRƏK PİÇİLTİLƏR

Ruh və qələm dostlarımla hər görüşümdə təkrar etdiyim bir fikri yenidən xatırladıram. Belə ki, mənim düşüncəmə görə, hər yeni yazı, yeni kitab müəllifin yeni övladıdır. Onun çoxsurlu və qüsursuz doğulmasına baxmayaraq, bütün hallarda bu övlad onu oxucuya təqdim edən ürayinin, ruhunun bir nöqtəsi, bir zərrəsidir. Deməli, bu baxış bucağı altında məsələyə münasibət bildirəndə onda bu gün barəsində düşüncələrimi bilgisyaraya diqtə etdiyim "Kövrək könül pıçiltıları" şeirlər kitabı da müəllifinin, yeni Həzi Həsənlinin öz oxucularına, o cümlədən mənə tanıtdığı bir övladdır. Və mən də bu yeni tanışım, təbii ki, xoş gəldin deyirəm. Və...

Həzi Həsənlə mənim aid olduğum zaman kəsiyinin söz adamıdır. Özü də həykülsüz, çığır-bağırsız, sakit bir şəkildə öz yaradıcılıq hücrəsində qələmi ilə, kağızı ilə pıçıldasın, ara-sıra da bu pıçiltılar mətbuata üz tutar. Gələ və bizi sevindirər. Tam səmimi vurğulamaq istəyirəm ki, Həzi Həsənlə təbiətən necə sakit, mənim doğulduğum tərəflərdə deyildiyi kimi, necə astagəldisə, şeirləri də, digər qələm məhsulları da kom halında özünə bənzəyir. Sakit, astagəl... Oxuyanda elə bil ki, bulaq başında oturub heç hara tələsmədən o suyun səsinə qulaq asırsan. Öz təbii axarı ilə axan suyun. Deməli, bu da ondan xəbər verir ki, Həzi Həsənlə öz sözü ilə öz ruhunu misralara, cümlələrə çevirməklə məşğuldur. Həm də heç kimə heç nə demədən, heç kimdən rüsvət almadan. Amma burda qeyd ediləsi bir nüans da var. O da müəllifin cəmiyyətin içərisində olmasıdır, baş verənləri görüb, duyub izləməsidir. Yəni o, təkə müşahidəçi deyil, həm də iştirakçidir.

Ona görə də böyük Zəfərimizi tərənnüm edəndə onun da müsəlləh əsgər olduğu gün kimi aydın olur. O yazır ki:

*Qəlbimdən qəmi at, qubarı götür,
Mən sazı götürürəm, sən tarı götür,
Qarabağ bülbulüm Şuşada ötür,
Bənimdə zəfərdi, zilimdə zəfər.*

Bu misraları oxuyanda özümdən asılı olmadan zəfəri ruhən təkrar yaşayırsan. Onu bizə bəxş edənlər qarşısında baş əyirsən. Hətta Xocalı soyqırımını da, Qaradağlı faciəsi də, Kəlbəcərdə Ağdaban qətliamı da o Zəfərlə təsəlli tapır. Və həmin məqamda şairin məsələyə təkə yaradıcı insan kimi deyil, həm də vətəndaş kimi yanaşması öz təsdiqini Xankəndində ucaldılan bayrağın əzəmətində təsdiqləyir. Həmin şeirin hər bəndində otuz illik yurd nisgilimizin necə böyük bir sevincə çevrildiyinin şahidi oluruz:

*Bu günü görməkçün günləri saydıq,
Ucaldı göylərə Xanbayrağımız!
Xankəndim - Cankəndim, gözlərin aydın!
Yox oldu candaki ağrılarımızz...*

Və yaxud:

*Sənsən ucalığın arzu qitəsi,
Sənsən ucalığın ən son nöqtəsi!
Canbayrağım, Xanbayrağım,
Zirvədən baxan bayrağım!*

Bax elə bu misralarla da baş-baş qaldığım kitabın ümumi ab-havasına köklənirəm. Artıq mən bir oxucu olaraq bu kitabda yurd sevgisinin, şəhid ruhuna səcdənin və bir də Azərbaycan coğrafiyasının bütün çalarlarına özəl yanaşmanın izləyicisi olacağıma artıq əminəm. Ona görə də az qala lal suların pıçiltısından bir şələlə hayqırtısına qədər uzanan yolun yolçusuna çevrilirəm. Mis-

ra-misra, bənd-bənd təkə yerlə, göylə deyil, daşla, ağacla, çiçəklə, güllə, ən vacibi isə Tanrı ilə ünsiyyət qura-qura yeni nəğmələrin söz şəklini vərəqlərə köçən görürəm. Həmin o şəkillər öz-özünü dilmancız, vasitəçisiz təqdim edir:

*Dünyada nə varsa, göz vərəqləyir,
Bəsirət gözümüz düz vərəqləyir,
Görünməz gözüne dünyanın varı,
Şair kitab-kitab söz vərəqləyir...*

Və yaxud:

*Unutmaq çətindir ötən günləri,
O gözədən, könüldən itən günləri
Axırı qovğayla bitən günlərin
Qapısı yoxdur ki, döyəm beləcə.*

Yeri gəlmişkən, qeyd etmək istəyirəm ki, Həzi Həsənlə bu kitabında öz ruhunun

konkret ifadəsi olan "Dördlük"ə və "Beytlər"ə xüsusi yer ayırır. Mən həmin o dördlüklerin və beytlərin hər birini bitkin şeir kimi görürəm və hiss edirəm ki, müəllif o dördlükleri, beytləri pıçıldayan da artıq onun bitkin formada şəklini özü üçün çəkibmiş.

Ona görə də dörd misra bir oxucu olaraq mənə hər şeyi çatdırır. Oxuyuram, qəbul edirəm və razılaşıram. Bu da müəllifin sözə könül verib könül alması ilə yanaşı, həm də az sözlə bitkin bir fikri ifadə etmək ustalığıdır.

Deməli, bir yaradıcı olaraq, ruhunun, ürayinin diqtəsini misralamaq heç də oxucuya çox söz demək deyil. Əksinə, az sözün içərisində daha çox fikir çatdırmaq.

Və bir də elə əbədi mövzular var ki, onlar bütün zamanlarda və bu gün də, eləcə də gələcəkdə də yaradıcı adamların diqqət mərkəzindədir. Məsələn, sevgi, həsrət, ayrılıq, ölüm və s. Bax bu əbədi mövzularda yeni fikir tapıb ortaya qoymaq, bu yeni fikri də oxucuya həzm etdirmək artıq şairin ilhamının qüdrətidir.

Mən Həzi Həsənlinin "Aman ayrılıq" şeirində bunun şahidinə çevrildim. Eləcə də "Bəyaz duyğular"da da yeni hissələrlə qarşılaşdım:

*Elə kövrəlmişəm Kərəm sazıtək,
Gedim söyüdlərin saçın hörməyə,
Gəlmişdin ümidtek, getdin arzutək,
Gedim qəbrin üstə köks ötürməyə...*

Bir oxucu kimi son aylarda diqqətimi çəkən kitablar arasında Həzi Həsənlinin "Kövrək könül pıçiltıları" yaxşı mənada mənə bir xeyli mətləbləri, məqamları pıçıldadı. Doğrudur, mən kitabın adındakı

"kövrək" sözünü o qədər də qəbul etmədim. Çünki könül pıçiltıları mənim anlamıma görə hissələrə bölünür. O, yalnız kiminsə qulağına, kiminsə ruhuna pıçıldadır.

Həmin o pıçiltını mənə görə ancaq Tanrı eşidir. Deməli, onun bütün parametrləri, hiss və həyəcanları Tanrıya məlumdur. Məhz bu mənada söz də nişanədir. O, sənin içində artıq özünə yer tapa bilməyəndə kağıza köçür, vərəqlə hopur. Necə ki, Həzi Həsənlə Gülhanəni görəndə o duyğuları içində gizlədə bilməyib:

*Gəlib, görüb neçəsi,
Gələm bir gün köçəsi,
Xatirələr ilçəsi...
Gülhanədi, Gülhanə.*

Şairin mənə qarşı sevgisi ilə hədiyyə etdiyi kitabında sevgi mövzuları müxtəlif prizmalardan oxucuya təqdim olunur. Özü də həmin sevgilərin hamısının ünvanı ürkəkdir. Hiss olunur ki, yaşanmış bu sevgilər çox rahatlıqla misralara çevrilir.

Necə deyərlər, gerçəklik təsdiqini sözdə tapır. Bu mənada həmin sevgi şeirlərinin hər biri bir anın, ovqatın deyil, həm də ömrün

yadda qalan diqtəsidir.

Və mən o misraların arasında ömürdən, gündən gəlib keçən sevginin yol xəritəsini çəkirəm.

Özü də Həzi Həsənlinin misraları ilə:

*Dağların oğluyam, məskənim budur,
Can dərmənim təmiz hava, saf sudur,
Könüm deyir o dağlarda yuva qur,
Bu şəhərdə yorulmuşam, Dağüzü!*

Və yaxud:

*Nə işim var fələklə,
Nə sirdaşım küləklə,
Sən danış öz-özünlə,
Mən danışım üreklə...*

Və nəhayət, "Kövrək könül pıçiltıları" barəsində oxucu təəssüratını sizinlə bölüşərkən bir daha vurğulamaq istəyirəm ki, müəllif içindəki ümitsizliyi də şübhəni də sonda işığa, ümidə çevirə bilir.

Ona görə də birmənalı şəkildə vurğulayır ki, sular axıb durulacaq və durulan sularla paralel olaraq bu sevgi dolu həyatın nağılları da bitməyəcək. Çünki ürək sevgi ilə döyünür. Və o döyüntülər də həzin pıçiltılara çevrilir - könül pıçiltılarına...

Həmin pıçiltılardan bir də belə başlayır:

*Uzaq düşsək biz üfüqtək,
Əllərimiz yetməyəcək.
Ürayimiz dözməyəcək,
Bu nağıl da bitməyəcək.*

P.S. Kaş ki, bitməsin kövrək pıçiltılar!..

